

Semmelweis Egyetem Fogorvostudományi Kar Fogászati és Szájsebészeti Oktató Intézet

igazgató: Dr. Kivovics Péter egyetemi docens

<http://semmelweis-egyetem.hu/fszoi/>

<https://www.facebook.com/fszoi>

Szájöblítők jelentősége a fogászati prevencióban

Készítette: Uhlár Levente

Témavezető: Prof. Dr. Nagy Gábor, egyetemi tanár

Célkitűzés

- A szájöblítők **preventív hatásának** bemutatása.
- A **páciensekben felmerülő kérdésekre** tudományosan alátámasztott válaszok adása.
- A pontos válaszok megtalálásához a **tudományos eredmények áttekintése**.

Bevezetés

- A szájöblítők nem helyettesíthetik a mechanikus plakkeltávolítást
- Ha ez nehezített, jó kiegészítői lehetnek a szájaápolásnak
- Szájöblítők a patogén és nem patogén flóra közötti egyensúly kialakításában jó szolgálatot tehetnek

Szájöblítők csoportosítása hatóanyag szerint

- **Anti-adhezív hatóanyag tartalmú szájöblítők**
  - **Delmopinol-hydrochlorid**
- **Anti-szeptikus hatóanyag tartalmú szájöblítők**
  - **Esszenciális olajok**
  - **Klórhexidin**
  - **Cetilpiridinium-klorid**
- **Gyulladáscsökkentő hatású szájöblítők**
  - **Antioxidánsok**
  - **Esszenciális olajok**
  - **Xylitol**

Klórhexidin hatása az ínygyulladásra, dentális plakkra

- Szignifikánsan csökkenti a plakk- (~38%) és gingivális indexet (~48,8%)
- 24 hónapos használat esetén nem kiemelkedőbb a plakk- és gingivális index redukció, 6 hónapos vizsgálatokhoz viszonyítva
- 0,2%-os koncentrációjú klórhexidines öblögetés **nem fokozza a plakk- és gingivális index redukciót** 0,1%-os koncentrációhoz viszonyítva

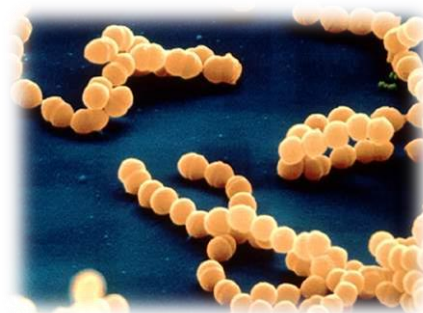
Listerine® hatása az ínygyulladásra, dentális plakkra

- Szignifikánsan csökkenti a plakk-(~33,6%) és gingivális indexet(~29%)
  - Listerine ® összetétele (0,092%), timol (0,064%), metilszalicilát (0,060%), mentol (0,042%)
- 9 hónapos használat esetén nem kiemelkedőbb a plakk- és gingivális index redukció, 6 hónapos vizsgálatokhoz viszonyítva
- Listerine® nem befolyásolja a fogágybeteggek CRP szintjét

Szájöblítők jelentősége a caries prevencióban

- Fluorid tartalmú szájöblítők **gátolják a demineralizációt**
- Iskolai fluoridálási programok kimutatták caries prevenció hatásukat
- Várandós édesanyák nyálában klórhexidinnel **csökkentett Streptococcus mutans szám**, későbbi Str. mutans fertőződést mutatott ki gyermekeiknél --> **kisebb caries rizikó**

Szájöblítők jelentősége az orthodonciai prevencióban

- Fogszabályozó készülékek plakkretenciós tényezők
- Cetilpiridinium-klorid és a klórhexidin tartalmú szájöblítők is **csökkentik a plakk index értékét**
- Fogszabályozó bracketekből klórhexidin hatására kioldódó ionok: nikkel, króm, réz, vas, mangán
- **Allergia!**

Szájöblítők jelentősége az intraorális sebgyógyulásban

- Impaktált bölcsességfogak eltávolítása
  - 0,2%-os klórhexidin esetében --> kisebb fájdalom
  - Ritkább az alveolitis

Dohányzó pácienseknél egyszeri műtét előtti öblítés is csökkenti az alveolitis kialakulásának kockázatát.

Orális antikoncipiens--> 2-szeres rizikó

Szájöblítők hatása a halitosisra

- **A kellemetlen leheletért felelősek lehetnek:**
  - illékony kénvegyületek (metil-merkaptán, hidrogén-szulfid)
  - szájüregben maradó ételmaradék és ennek következményei
- **Illékony kénvegyületek mennyiségét csökkenti:**
  - klórhexidin-hosszú távon (több mint 3 óra)
  - réz-klorid (1,2,3 óra után is közel 100%-ban gátolja a képződést)
  - ón-fluorid
  - cink-klorid (használat után 2-3 órával már nem határos)
  - zöld tea (gyors, de rövid hatás)

Szájöblítők szerepe a kemoterápia indukálta mucositis megelőzésében

- **Nem csökkenti a mucositis előfordulását:**
  - 0,2%;0,12%-os Klórhexidin
  - Nystatin
  - Nystatin + 0,2% klórhexidin kombinációban
  - Kamilla
- **Kevésbé súlyos és gyorsabb lefolyás:**
  - Jód tartalmú szájöblítő esetén

Szájöblítők hatása a nyálmirigy hypofunkcióra, xerostomiára

Hypofunkció: objektíven mérhető

Xerostomia: szubjektív érzet

Betain tartalmú szájvíz intraorális készülékkel összehasonlítva:
közel azonos objektív javulás – > készülék sikeresebb

Bioténe® szájvíz: enzimkomplex (lyozim, laktoferrin, laktoperoxidáz)

-idős embereknél egyes szerzők szerint szignifikáns javulást hozott a xerostomia kezelése során

Hidrogén-peroxid bázisú szájöblítők hatása a kompozit restaurátumokra

Kompozit restaurátumok fekete teakeverékben inkubálva jelentősen elszíneződtek

Crest® 3D White™ Multi-Care (1,5% hidrogén-peroxid, propilén-glikol, nátrium-hexametafoszfát, poloxamer 407, nátrium-citrát, citromsav, szacharin)

és a **Listerine® whitening** (alkohol (8%), hidrogén-peroxid, tetrakálium-pirofoszfát, penta-nátrium-trifoszfát, poloxamer 407, citromsav, szacharin, szukralóz)

szájöblítők hatására visszanyerték színüket

Fontos, hogy a fogak fehérednek, de **a restaurátum csak az eredeti színét nyeri vissza!**

Összefoglalás

A szájöblítők számos pozitívhatása mellett nem szabad elfelejtenünk, hogy ezek csupán kiegészítő szájhygiénés termékek, **nem helyettesítik** a mechanikus fogtisztítást!

Fogászati és Szájsebészeti Oktató Intézet

Semmelweis Egyetem

Keresés

ezen a honlapon teljes SE

2017. feb. 18. 11:16, szombat

[Információk](#) ▼ [Szakfelügyelet](#) [Oktatás](#) ▼ [Munkatársak](#) [Híreink](#) ▼ [Telefonkönyv](#) [Járóbetegszakrendelések, ambulanciák](#) [OKJ](#)

Szakdolgozat témák

Klinikai tehetséggondozó Program hallgatói

Teljes protetika előadások

Továbbképző előadások

Szájüregi rákok

FSZOI szakorvosjelöltek prezentációi

Sürgősségi fogászat

Az Intézetben készített szakdolgozatok prezentációi

Klinikai fogászati higiénikus képzés

Bemutakozás

Fogászati és Szájsebészeti Oktató Intézet a kar legnagyobb létszámú és alapterületű intézete. Az Intézetben közel 150 munkatárs (szakorvos, szakorvosjelölt, szakasszisztens, klinikai fogászati higiénikus és nem szakdolgozó) dolgozik. Az épületben 30 fogászati kezelőegységen folyik a betegellátás munkanapokon reggel nyolc órától este nyolc óráig. Este nyolctól reggel nyolc óráig, valamint a munkaszüneti napokon fogászati sürgősségi ellátás folyik. Részt vesz az alapoktatási, szakorvosképzési és szakorvos továbbképzési feladatokban. Osztálystruktúrája a közösségi fogászat (community dentistry) kívánalmai szerint kerül kialakításra.

Elérhetőség

Igazgató:
dr. Kivovics Péter
egyetemi docens

Köszönöm megtisztelő
figyelmüket!

